

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1217

Vragen van de leden **Omtzigt**, **Haverkamp** en **Ormel** (allen CDA) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *de bedreiging van een Aramese priester in Diyarbakir, Turkije* (Ingezonden 15 december 2009)

1

Hebt u kennisgenomen van de bedreiging van de Syrisch Orthodoxe kerk in Diyarbakir, waarbij van de priester geëist is dat de klokkentoren van de kerk wordt afgebroken?¹

2

Deelt u de mening dat onder geen beding bestaande kerken, moskeeën en andere godshuizen afgebroken of ontheiligd mogen worden, waar ze ook staan?

3

Op welke wijze zult u in contact treden met de Turkse autoriteiten en hen, al dan niet in EU-verband, duidelijk maken dat kerkgebouwen gerespecteerd dienen te worden?

4

Deelt u de mening dat dit incident, dat juist bekend wordt op de Dag voor de Rechten van de Mens, eens te meer aantoont dat Turkije op het gebied van het respecteren van godsdienstvrijheid en het naleven van mensenrechten, een belangrijk

onderdeel van de politieke Kopenhagen-criteria, nog onvoldoende vooruitgang boekt?

5

Bent u bereid namens Nederland dit soort incidenten, dat helaas vaker is voorgekomen in Turkije, aan de orde te stellen bij het Comité van Ministers in de Raad van Europa, de mensenrechtenwaakhond bij uitstek?

¹ Assyrian International News Agency, 10 december 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Verhagen** (Buitenlandse Zaken), mede namens de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken (ontvangen 13 januari 2010)

1

Ja, ik heb kennisgenomen van het persbericht waarin verwezen wordt naar bedreigingen aan het adres van priester Yusuf Akbulut in Diyarbakir naar aanleiding van het Zwitserse minaretten-referendum.

2

Ik ben van mening dat eenieder in vrijheid zijn of haar godsdienst moet kunnen uitoefenen, waar dan ook ter wereld.

3

Ik zal zowel in bestaande bilaterale contacten met Turkije als in EU-verband het belang van godsdienstvrijheid in Turkije aan de

orde blijven stellen. Respect voor gebedshuizen maakt daarvan eveneens deel uit.

4

Turkije heeft het afgelopen jaar een aantal belangrijke hervormingen doorgevoerd. Voortzetting hiervan is essentieel. De Nederlandse regering is dan ook van mening dat de Turkse regering het hervormingstempo verder dient op te voeren. Deze boodschap heb ik dit najaar ook aan mijn Turkse collega, Minister Davutolu, overgebracht. In EU-verband roept de Raad van 7 december jl. Turkije op tot een grotere inspanning om aan de Kopenhagen-criteria te voldoen. In dit kader verwees de Raad, mede op Nederlands aandringen, expliciet naar het belang van onder andere de vrijheid van meningsuiting, godsdienstvrijheid alsook vrouwen- en kinderrechten. Zie ook de brief aan uw Kamer van 10 december 2009 (Kamerstuk 21 501-02, nr. 939).

5

De monitoringsinstrumenten van de Raad van Europa monitoren de ontwikkelingen in Turkije inzake mensenrechten op reguliere basis. Evaluaties over de lidstaten, inclusief Turkije, van bijvoorbeeld instellingen als het ECRI of van de Mensenrechtencommissaris worden in het Comité van Ministers (CM) geagendeerd. Daarnaast wordt de

tenuitvoerlegging van uitspraken van het Europese Hof van de Rechten van de Mens gevolgd en zonodig besproken in het CM.

Nederland volgt dan ook, via het CM van de Raad van Europa, de ontwikkelingen ten aanzien van mensenrechten in Turkije nauwkeurig. Wanneer de onderhavige kwestie in het CM aan de orde komt, zal Nederland zich uitspreken ter bescherming van de vrijheid van religie in Turkije, waaronder bescherming van kerken en andere godshuizen.